EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 16.5.2017
COM(2017) 261 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

Sedmá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii

I. ÚVOD

Tato zpráva je sedmou měsíční zprávou o pokroku, jehož bylo dosaženo na cestě k vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie. Pojednává o vývoji v rámci dvou hlavních pilířů: boj proti terorismu a organizované trestné činnosti, jakož i proti prostředkům, které tyto jevy podporují, a posílení naší obrany a budování odolnosti vůči uvedeným hrozbám. Zpráva se zaměřuje na úsilí o interoperabilitu informačních systémů pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace, jehož cílem je při plném dodržování požadavků na ochranu údajů zvýšit účinnost a účelnost správy údajů v EU, lépe chránit vnější hranice a posilovat vnitřní bezpečnost ku prospěchu všech občanů. Zpráva rovněž poskytuje aktuální informace o dosaženém pokroku, pokud jde o klíčové legislativní a nelegislativní dokumenty.

Nedávný globální kybernetický útok, při němž byl použit ransomware k vyřazení tisíců počítačových systémů, opět vyzdvihl naléhavou potřebu zesílit kybernetickou odolnost EU a její opatření v oblasti bezpečnosti vzhledem k rapidnímu nárůstu organizované trestné činnosti související s kyberprostorem, jak uvádí poslední zpráva o pokroku na cestě k bezpečnostní unii[1] a zdůrazňuje posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti provedeném Europolem[2]. Komise s cílem aktuálně a účinně reagovat na tyto hrozby urychluje svou práci v oblasti kybernetické bezpečnosti, zejména prostřednictvím přezkumu Strategie kybernetické bezpečnosti EU z roku 2013[3] oznámeného při přezkumu v polovině období jednotného digitálního trhu[4].

Projev předsedy Evropské komise Junckera o stavu Unie ze září 2016[5] a závěry Evropské rady z prosince 2016[6] zdůraznily, jak důležité je překonat současné nedostatky v oblasti správy dat a zlepšit interoperabilitu stávajících informačních systémů. Nedávné teroristické útoky na tuto skutečnost ještě bolestivěji upozornily. Jasně se ukázalo, že je naléhavě potřeba informační systémy propojit a odstranit mezery, které způsobují, že osoby podezřelé ze spáchání teroristických činů jsou v nich sice vedené, ale v jednotlivých, navzájem nepropojených databázích figurují pod různými jmény. Tato zpráva stanoví přístup Komise **týkající se způsobu, jak do roku 2020 dosáhnout interoperability informačních systémů pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace** tak, aby příslušníci pohraniční stráže, pracovníci donucovacích orgánů, včetně úředníků celní správy, imigrační úředníci a soudní orgány měli k dispozici všechny nezbytné informace. Zpráva navazuje na sdělení Komise z dubna 2016 o silnějších a inteligentnějších informačních systémech pro ochranu hranic a bezpečnost[7] a na činnost odborné skupiny na vysoké úrovni pro informační systémy a interoperabilitu, kterou Komise zřídila v návaznosti na toto sdělení.

II. SILNĚJŠÍ A INTELIGENTNĚJŠÍ INFORMAČNÍ SYSTÉMY

1. Sdělení Komise z dubna 2016 a dosud podniknuté kroky

---

1 COM(2016) 213 final (12. 4. 2017).

2 https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment-2017

3 JOIN(2013) 1 final (7. 2. 2013).

4 COM(2017) 228 final (10. 5. 2017). Viz také čtvrtá zpráva o pokroku na cestě k bezpečnostní unii, COM(2017) 41 final (25. 1. 2017).

5 Stav Unie 2016 (14. 9. 2016), https://ec.europa.eu/commission/state-union-2016_en

6 Závěry Evropské rady (15. 12. 2016), http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2016/12/20161215-euco-conclusions-final_pdf/

7 COM(2016) 205 final (6. 4. 2016).

Sdělení z dubna 2016 o silnějších a inteligentnějších informačních systémech pro ochranu hranic a bezpečnost zjistilo řadu strukturálních nedostatků v informačních systémech:

- neoptimální fungování stávajících informačních systémů,
- nedostatky v informacích v architektuře správy údajů v EU,
- složité prostředí různě řízených informačních systémů a
- roztříštěná architektura správy údajů pro ochranu hranic a bezpečnost – informace jsou uchovávány odděleně v nepropojených systémech, takže vznikají mezery.

Za účelem odstranění těchto nedostatků **navrhla Komise opatření ve třech oblastech**, přičemž zdůraznila, že se její činnost bude řídit požadavky Listiny základních práv a zejména komplexním rámcem pro ochranu osobních údajů v EU.

Zaprvé sdělení určilo několik potenciálních možností pro **maximalizaci přínosů stávajících informačních systémů a zdůraznilo, že je třeba, aby členské státy tyto systémy plně využívaly**. Následně předložila Komise v prosinci 2016 legislativní návrhy na posílení Schengenského informačního systému (SIS)[8], který je nejúspěšnějším existujícím nástrojem pro spolupráci příslušníků pohraniční stráže, celních orgánů, policistů a soudních orgánů. Komise rovněž v květnu 2016 předložila legislativní návrh na posílení databáze v oblasti azylu a nelegální migrace Eurodac[9] s cílem usnadnit navracení a pomoci řešit nelegální migraci. V lednu 2016 Komise předložila legislativní návrh na zjednodušení výměny informací z rejstříků trestů státních příslušníků třetích zemí v EU prostřednictvím modernizace Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS)[10]. Jak bylo oznámeno[11] a vzhledem k diskusím se společnými normotvůrci o návrhu z ledna 2016, předloží Komise v červnu 2017 doplňující návrh na zřízení centralizovaného systému[12], který umožní identifikovat odsouzené státní příslušníky třetích zemí a zjistit, které členské státy o nich mají informace.

V červnu 2017 Komise rovněž předloží legislativní návrh na revizi právního mandátu agentury eu-LISA[13], včetně úkolu agentury při rozvoji interoperability centralizovaných informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace.

Zadruhé sdělení určilo potenciální možnosti pro **vytvoření nových a doplňujících opatření pro řešení nedostatků v architektuře správy údajů v EU**. Komise zjistila zejména významné nedostatky v informacích týkající se státních příslušníků třetích zemí, kteří navštěvují schengenský prostor, a podobně u státních příslušníků třetích zemí osvobozených od vízové povinnosti, kteří vstupují do EU přes pozemní hranice. Překračování vnějších hranic státními příslušníky třetích zemí se v současné době nezaznamenává a o státních příslušnících třetích zemí osvobozených od vízové povinnosti nejsou před jejich příchodem na vnější pozemní hranice k dispozici žádné informace. Komise proto předložila legislativní návrhy na vytvoření dvou nových informačních systémů, které mají tyto závažné nedostatky

---

8 COM(2016) 881 final (21. 12. 2016), COM(2016) 882 final (21. 12. 2016), COM(2016) 883 final (21. 12. 2016).

9 COM(2016) 272 final (4. 5. 2016).

10 COM(2016) 7 final (19. 1. 2016).

11 Viz pátá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii, COM(2017) 203 final (2. 3. 2017).

12 Hledají-li členské státy informace o odsouzení státních příslušníků třetích zemí, nasměruje je centralizovaný systém k těm členským státům, kde lze informace z rejstříku trestů nalézt.

13 Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

odstranit. V dubnu 2016 Komise navrhla zřízení systému vstupu/výstupu EU za účelem modernizace správy vnějších hranic pomocí lepší kvality a účinnosti kontrol[14]. V listopadu 2016 Komise navrhla systém EU pro cestovní informace a povolení (ETIAS), který má shromažďovat informace o všech osobách, které cestují do Evropské unie bez vízové povinnosti, aby bylo možné provádět předběžné kontroly zaměřené na nelegální migraci a bezpečnostní riziko[15].

Třetí oblastí zdůrazněnou ve sdělení byla **nutnost zlepšit interoperabilitu informačních systémů**. Sdělení konstatovalo, že díky novému komplexnímu rámci ochrany osobních údajů v EU a významnému vývoji technologií a bezpečnosti informačních technologií lze dosáhnout interoperability informačních systémů doprovázené nezbytnými přísnými pravidly pro přístup a používání, aniž by bylo dotčeno stávající účelové omezení. Komise předložila **čtyři možnosti** pro dosažení interoperability:

- **jediné vyhledávací rozhraní**, jež umožní vyslat dotaz do několika informačních systémů současně a získat kombinované výsledky na jediné obrazovce,
- **propojitelnost informačních systémů**, kde bude do údajů zaznamenaných v jednom systému automaticky nahlížet jiný systém,
- zavedení **sdílené služby pro porovnávání biometrických údajů** na podporu různých informačních systémů a
- **společné úložiště údajů o totožnosti** založené na alfanumerických údajích pro různé informační systémy (včetně běžných biografických údajů, jako je např. jméno a příjmení a datum narození).

Komise zahájila diskusi o tom, jak mohou informační systémy v Evropské unii ještě více zdokonalit správu hranic a vnitřní bezpečnost, a zřídila odbornou skupinu na vysoké úrovni pro informační systémy a interoperabilitu, která bude v této práci pokračovat (viz oddíl II.3 níže).

2. Pokrok u prioritních dokumentů v oblasti informačních systémů

Aby mohli příslušníci pohraniční stráže, pracovníci donucovacích orgánů, imigrační úředníci a soudní orgány vykonávat své úkoly, potřebují přístup k přesným a úplným údajům. **Je proto zásadní, aby Evropský parlament a Rada dosáhly pokroku, pokud jde o prioritní návrhy v oblasti informačních systémů** v rámci první části sdělení z dubna 2016. Jak je uvedeno výše, je to zásadní pro to, aby stávající informační systémy účinněji přispívaly k ochraně hranic a bezpečnosti, a odstraní se tak zásadní nedostatky v informacích díky zavedení nových systémů nezbytných k zabezpečení vnějších hranic.

Nejpropracovanějším návrhem je **systém vstupu/výstupu EU**. Tento systém se nachází ve fázi třístranných jednání a směřuje k cíli stanovenému Evropskou radou, kterým je dokončení v červnu 2017. Pokračují technická jednání o **systému EU pro cestovní informace a povolení** (ETIAS), oba dotčené orgány však dosud nezaujaly vyjednávací pozice. Přijetí mandátu Rady se plánuje na červen 2017 a v září 2017 hodlá přijmout svůj mandát k vyjednávání Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) Evropského

[14] COM(2016) 194 final (6. 4. 2016).
[15] COM(2016) 731 final (16. 11. 2016).

parlamentu. Společné prohlášení o legislativních prioritách EU na rok 2017[16] stanovilo, že tento návrh má být projednán přednostně, aby mohl být realizován do konce roku 2017. Komise bude společné normotvůrce i nadále aktivně podporovat, aby bylo tohoto cíle dosaženo. Oba orgány se rovněž zabývají návrhy Komise na posílení **Schengenského informačního systému** (SIS). První kolo jednání o třech návrzích na úrovni pracovních skupin Rady bude dokončeno během maltského předsednictví Rady. Zpravodaj Evropského parlamentu zamýšlí předložit návrh zprávy ve výboru LIBE do konce června 2017. Pokud jde o legislativní návrh na posílení systému **Eurodac**, Rada se v prosinci 2016 dohodla na částečném obecném přístupu a výbor LIBE Evropského parlamentu hodlá o své zprávě hlasovat v květnu 2017. Ihned poté by měly začít třístranné rozhovory.

3. Práce odborné skupiny na vysoké úrovni pro informační systémy a interoperabilitu

V červnu 2016 Komise zřídila odbornou skupinu na vysoké úrovni pro informační systémy a interoperabilitu. Tato odborná skupina měla řešit **právní, technické a operativní problémy spojené se čtyřmi možnostmi** dosažení interoperability, včetně jejich nezbytnosti, technické proveditelnosti a přiměřenosti a jejich důsledků pro ochranu údajů[17]. Odborná skupina byla také požádána, aby zjistila a odstranila slabá místa a případné nedostatky v informacích, které jsou zapříčiněny složitostí a roztříštěností informačních systémů[18]. Ve skupině se sešli odborníci z členských států a zemí přidružených k Schengenu, jakož i z agentur EU (eu-LISA, Europol, Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž a Agentura pro základní práva). Protiteroristický koordinátor EU a evropský inspektor ochrany údajů se zúčastnili jako řádní členové. Zástupci sekretariátu výboru LIBE Evropského parlamentu a generálního sekretariátu Rady se zúčastnili jako pozorovatelé.

Komise vítá závěrečnou zprávu[19] odborné skupiny na vysoké úrovni ze dne 11. května 2017. Odborná skupina došla k závěru, že **pro dosažení interoperability je nezbytné a technicky možné pracovat na těchto třech řešeních**, která v zásadě mohou **mít jak operativní přínosy**, tak být vytvořena **v souladu s požadavky na ochranu údajů**:

- evropský portál pro vyhledávání[20],
- sdílená služba pro porovnávání biometrických údajů a
- společné úložiště údajů o totožnosti.

Podle názoru odborné skupiny by se o možnosti vzájemného propojení systémů mělo uvažovat vždy jen v jednotlivých případech. Jedním z takových případů je propojení navrhovaného systému vstupu/výstupu EU a Vízového informačního systému[21]. Podle návrhu Komise na systém vstupu/výstupu EU by systém vstupu/výstupu systematicky a automaticky

---

16 Společné prohlášení o legislativních prioritách EU na rok 2017 (13. 12. 2016), https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint-declaration-legislative-priorities-2017-jan2017_en.pdf

17 Rozhodnutí Komise 2016/C 257/03 (17. 6. 2016).

18 Viz rámcový dokument odborné skupiny (červen 2016): http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=24081&no=2

19 Závěrečná zpráva odborné skupiny je k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=32600&no=1. Její přílohy obsahují shrnutí zprávy Agentury pro základní práva, jakož i prohlášení evropského inspektora ochrany údajů a protiteroristického koordinátora EU.

20 Termín „jediné vyhledávací rozhraní“ byl změněn na „evropský portál pro vyhledávání“, aby se předešlo záměně s vnitrostátními jednotnými rozhraními ve vnitrostátních informačních systémech členských států.

21 Nařízení (ES) č. 767/2008 (9. 7. 2008).

nahlížel do údajů obsažených ve Vízovém informačním systému a uchovával by se omezený dílčí soubor údajů (vízový štítek, počet vstupů, doba pobytu), které systému vstupu/výstupu umožní správně zpracovávat údaje o držitelích víz v souladu s požadavky na minimalizaci a konzistentnost údajů. Odborná skupina došla k závěru, že pokud u všech tří ostatních řešení pro interoperabilitu dojde k dostatečnému pokroku, nebude tolik zapotřebí vzájemně propojovat systémy pouze kvůli zlepšení výměny údajů.

Závěrečná zpráva odborné skupiny rovněž zdůraznila, že je **důležité v plném rozsahu zavést a používat stávající informační systémy**. Zabývala se také decentralizovaným **prümským rámcem** pro výměnu údajů o DNA, otiscích prstů a registraci vozidel[22] a doporučila vypracovat studii proveditelnosti týkající se přechodu na centralizovaný komponent pro směrování a případného doplnění nových funkcí. Ve věci decentralizovaného systému zřízeného **směrnicí EU o jmenné evidenci cestujících (PNR)**[23] doporučila odborná skupina vypracovat studii proveditelnosti týkající se centralizovaného komponentu pro předběžné informace o cestujících a údaje ze jmenné evidence cestujících jakožto nástroje technické podpory, který umožňuje propojení s leteckými dopravci. Podle jejího názoru by se tím poté, co členské státy provedou směrnici EU o jmenné evidenci cestujících, posílila účinnost složek pro informace o cestujících.

Komise se bude i nadále zaměřovat na **plné provádění stávajících informačních systémů**. Členské státy musí plně využívat stávající systémy a jejich potenciál. Komise bude v souladu s plánem provádění nadále poskytovat komplexní podporu[24], aby pomohla zajistit, že všechny členské státy provedou směrnici EU o jmenné evidenci cestujících do května 2018. Bude úzce spolupracovat se všemi členskými státy na dokončení plného zavedení prümského rámce, zejména s pěti členskými státy, které dosud neprovedly prümská rozhodnutí. V souladu s vyzněním doporučení odborné skupiny prozkoumá Komise způsoby, jak posílit fungování a účinnost těchto systémů při jejich používání členskými státy.

Odborná skupina zjistila **nedostatky v informacích týkající se překračování vnějších hranic občany EU**. Její závěrečná zpráva odkazuje na nedávné zavedení systematických kontrol všech osob, které podle právních předpisů Unie požívají práva na volný pohyb, v příslušných databázích v okamžiku, kdy opouštějí schengenský prostor a kdy do něj vstupují[25]. Zpráva poukazuje na to, že se nezaznamenává čas a místo těchto kontrol, a přitom by tyto údaje mohly být užitečné pro účely prosazování práva. Odborná skupina proto doporučila další analýzu přiměřenosti a proveditelnosti systematického zaznamenávání překračování vnějších hranic všemi občany EU[26].

Komise konstatuje, že zpráva odborné skupiny neprokazuje nezbytnost a přiměřenost zaznamenávání překračování vnějších hranic všemi občany EU. Vyjdou-li najevo další skutečnosti, které by nezbytnost a přiměřenost tohoto zaznamenávání prokázaly, je Komise připravena posoudit, zda je nutno učinit další kroky. Komise se bude zatím zabývat souvisejícími doporučeními odborné skupiny, aby se věnovala případnému zaznamenávání pozitivních nálezů v Schengenském informačním systému u osob, o nichž byl proveden

[22] Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV (23. 6. 2008).
[23] Směrnice (EU) 2016/681 (27. 4. 2016).
[24] SWD(2016) 426 final (28. 11. 2016).
[25] Nařízení (EU) 2017/458 (15. 3. 2017).
[26] Odborná skupina jednala rovněž o možnostech rozšíření navrhovaného systému vstupu/výstupu EU, aby zahrnoval občany EU, nebo rozšíření vedení protokolů v Schengenském informačním systému. Obě tyto možnosti byly zavrhnuty.

záznam, a to jako možný způsob registrace pohybu občanů EU, kteří byli označeni za potenciálně zapojené do terorismu nebo jiné závažné trestné činnosti.

Odborná skupina rovněž zjistila **nedostatky v informacích týkající se dlouhodobých víz, povolení k pobytu a pobytových karet**. Zjistila, že členské státy nemají dostatečné prostředky ke kontrole platnosti těchto dokumentů v případech, kdy byly vydány jiným členským státem, a konstatovala, že by se v této souvislosti mohla prozkoumat možnost vytvoření centralizovaného úložiště EU obsahujícího informace o dlouhodobých vízech, povoleních k pobytu a pobytových kartách. Komise posoudí, zda je takové úložiště třeba, včetně jeho nezbytnosti, technické proveditelnosti a přiměřenosti.

Zpráva odborné skupiny v neposlední řadě uvádí, že v meziútvarové spolupráci na vnějších hranicích jsou klíčovým aktérem **celní orgány**. Komise proto zkoumá další technické, operativní a právní aspekty interoperability s celními systémy.

III. SMĚŘOVÁNÍ K INTEROPERABILITĚ INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

1. Cíl Komise dosáhnout do roku 2020 interoperability informačních systémů

Hlavním cílem je zajistit, aby příslušníci pohraniční stráže, pracovníci donucovacích orgánů, imigrační úředníci a soudní orgány měli k dispozici všechny nezbytné informace, jež by jim umožnily lépe chránit vnější hranice a posílit vnitřní bezpečnost ku prospěchu všech občanů. Proto je nejprve třeba dosáhnout účinného fungování různých informačních systémů v této oblasti a urychleného přijetí již předložených legislativních návrhů.

Komise v souladu se sdělením z dubna 2016 a na základě zjištění a doporučení odborné skupiny stanoví **nový přístup ke správě údajů pro ochranu hranic a bezpečnost**, v němž budou všechny centralizované informační systémy EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace[27] interoperabilní, a to při plném dodržování základních práv, s cílem:

- umožnit souběžné vyhledávání v systémech pomocí **evropského portálu pro vyhledávání** v plném souladu s účelovými omezeními a přístupovými právy, aby bylo možné lépe využívat stávající informační systémy; pravděpodobně se budou také uplatňovat jednodušší pravidla pro přístup pro účely prosazování práva[28],
- zajistit, aby systémy používaly jednu **sdílenou službu pro porovnávání biometrických prvků**, která umožní vyhledávat v různých informačních systémech obsahujících biometrické údaje a případně ihned naznačí vztah k souvisejícím biometrickým údajům nalezeným v jiném systému[29],

---

[27] Schengenský informační systém, Vízový informační systém, Eurodac, navrhovaný systém vstupu/výstupu EU, navrhovaný systém EU pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a navrhovaný Evropský informační systém rejstříků trestů (ECRIS) pro státní příslušníky třetích zemí.

[28] Výbor stálých zástupců (Coreper) v Radě dne 2. března 2017 při udělování mandátu předsednictví Rady k zahájení interinstitucionálního jednání o systému vstupu/výstupu EU vyzval Komisi, aby navrhla komplexní rámec pro přístup k údajům v různých databázích v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí pro účely prosazování práva, aby bylo dosaženo většího zjednodušení, soudržnosti, účinnosti a zohlednění operativních potřeb. Odborná skupina doporučuje, aby byl rámec pro přístup k údajům pro účely prosazování práva dvoufázový: k samotné vizualizaci údajů by došlo až po potvrzení existence těchto údajů, čímž by se zlepšila účelnost, ale snížil počet a rozsah přístupů pro účely prosazování práva.

[29] Je potřeba další technická analýza, pokud jde o možné zahrnutí funkce označování do sdílené služby pro porovnávání biometrických prvků a její důsledky pro ochranu údajů – viz oddíl III.2 níže.

- zajistit, aby systémy sdílely **společné úložiště údajů o totožnosti** založené na alfanumerických údajích o totožnosti[30], jež umožní zjistit, zda je osoba zaregistrována v různých databázích pod různými identitami.

V rámci tohoto nového přístupu musí systémy dodržovat **příslušná ustanovení o ochraně údajů** se specifickými pravidly pro přístup příslušných orgánů, zvláštními pravidly pro účelová omezení pro každou kategorii údajů a přizpůsobenými pravidly pro uchovávání údajů. Tento přístup k interoperabilitě by nevedl k propojení všech jednotlivých systémů.

Nový přístup by překonal současné nedostatky v architektuře správy údajů v EU, mimo jiné by odstranil zjištěné mezery. Zásadní úlohu v práci směřující k interoperabilitě informačních systémů bude hrát agentura **eu-LISA**, a to i u současných a budoucích technických analýz (viz oddíl III.2 níže). Legislativní návrh, který Komise předloží v červnu 2017, posílí mandát agentury eu-LISA, který jí umožní používat tento nový přístup. Komise bude do práce na interoperabilitě nadále zapojovat také evropského inspektora ochrany údajů a Agenturu pro základní práva.

Aby byly informační systémy účinné, je zásadní zajistit vysokou kvalitu údajů. Interoperabilita může fungovat pouze tehdy, pokud jsou do informačních systémů zadávány přesné a úplné údaje. Komise již označila kvalitu údajů za záležitost vyžadující další opatření na úrovni EU[31] a společně s agenturou eu-LISA co nejdříve provede doporučení odborné skupiny, pokud jde o zkvalitnění údajů v informačních systémech EU.

Komise pokročí v realizaci doporučení odborné skupiny týkajících se automatizované kontroly kvality, „datového skladu“ schopného analyzovat anonymizované údaje získané z příslušných informačních systémů pro statistické účely a pro účely podávání zpráv, jakož i modulů odborné přípravy o kvalitě údajů pro zaměstnance odpovědné za zadávání vstupních údajů do systémů na vnitrostátní úrovni. Významná role agentury eu-LISA při zajišťování vysoké kvality údajů v centralizovaných informačních systémech EU bude rovněž zohledněna v chystaném legislativním návrhu.

Interoperabilita vyžaduje technickou interakci mezi stávajícími informačními systémy. Usnadnění této interakce je cílem **univerzálního formátu pro zprávy** (UMF) na úrovni EU. Komise společně s agenturou eu-LISA pokročí v realizaci doporučení odborné skupiny tak, aby byl v souladu s probíhající činností zdokonalen univerzální formát pro zprávy. Cílem je zajistit, aby byl vývoj tohoto formátu zohledněn v centralizovaných informačních systémech EU.

2. Postup k dosažení interoperability informačních systémů do roku 2020

Souběžně s prací na dokončení prioritních dokumentů v oblasti informačních systémů vybízí Komise Evropský parlament a Radu ke **společné diskusi o dalším postupu** v oblasti interoperability, jak je stanoveno v tomto sdělení. Komise proto tyto myšlenky představí a prodiskutuje dne 29. května 2017 ve výboru LIBE Evropského parlamentu a dne 8. června 2017 s členskými státy na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci. Na základě těchto diskusí by všechny tři orgány měly uspořádat na podzim roku 2017 třístranná setkání na technické úrovni[32], kde projednají další postup v oblasti interoperability v souladu s tímto

[30] To by zahrnovalo běžné biografické údaje, jako je jméno a příjmení, datum narození a pohlaví.

[31] Čtvrtá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii, COM(2017) 41 final (25. 1. 2017).

[32] Tato technická jednání by mohla následovat příklad schůzky týkající se inteligentních hranic, která se konala v únoru 2015.

sdělením, včetně operativních potřeb v oblasti ochrany hranic a bezpečnosti a způsobů zajištění přiměřenosti a plného dodržování základních práv. Cílem je dosáhnout co nejdříve, a nejpozději do konce roku 2017, **shody na dalším postupu** a nezbytných opatřeních, která je třeba přijmout k dosažení interoperability informačních systémů do roku 2020.

Souběžně se společnou diskusí všech tří orgánů a bez předjímání jejich výsledků budou Komise a agentura eu-LISA v průběhu roku 2017 provádět **další technické analýzy vymezených řešení pro interoperabilitu**, a to prostřednictvím řady technických studií a ověření koncepce. Komise bude pravidelně informovat Evropský parlament a Radu o pokroku v těchto technických analýzách.

Komise využívá výměn s Evropským parlamentem a Radou i výsledků probíhajících legislativních prací na informačních systémech a dalších technických analýz **a intenzivně pracuje na tom, aby co nejdříve**[33] **předložila legislativní návrh týkající se interoperability**. V souladu se zásadami zlepšení právní úpravy bude součástí přípravy tohoto legislativního návrhu veřejná konzultace a posouzení dopadů, mimo jiné na základní práva a zejména práva na ochranu osobních údajů. Spolu s legislativním návrhem týkajícím se o interoperability Komise v návaznosti na hodnotící zprávu předloženou v říjnu 2016[34] předloží rovněž legislativní návrh na revizi právního základu Vízového informačního systému[35]. Vízový informační systém je jedním z centralizovaných informačních systémů, jež by měly být součástí nového přístupu ke správě údajů pro ochranu hranic a bezpečnost.

Společná diskuse všech tří orgánů o dalším postupu k dosažení interoperability do roku 2020 by neměla brzdit práci na legislativních návrzích týkajících se informačních systémů, jež společní normotvůrci v současné době projednávají. Většinu z těchto návrhů již společné prohlášení označilo za naléhavé a klíčové priority a všechny tyto návrhy se zabývají významnými nedostatky v informacích, které vyžadují urychlenou reakci, což je i v souladu s doporučeními odborné skupiny. Doplňující legislativní návrh na Evropský informační systém rejstříků trestů (ECRIS) pro státní příslušníky třetích zemí, který Komise představí v červnu 2017, bude rovněž plně v souladu s doporučeními odborné skupiny týkajícími se interoperability a s přístupem stanoveným v tomto sdělení. Aby mohl být tento nový přístup prováděn realizovatelným způsobem, musí být právní základ všech dotčených informačních systémů stabilní. Proto musí být v první řadě dosaženo dohody o legislativních návrzích, jež jsou v současné době předmětem jednání.

IV. PROVÁDĚNÍ DALŠÍCH PRIORITNÍCH DOKUMENTŮ V OBLASTI BEZPEČNOSTI

1. Podněty legislativní povahy

Dne 1. května 2017 vstoupilo v platnost nové **nařízení o Europolu**[36]. Pro Europol je to důležitý mezník, který zavádí řadu nových prvků, jež z agentury EU v oblasti prosazování práva učiní skutečné centrum EU pro výměnu informací o závažné přeshraniční trestné činnosti a terorismu. Europol bude mít k dispozici nástroje pro účinnější, účelnější a odpovědnější fungování. Především změněný rámec pro zpracování údajů zvýší jeho

[33] To bude vyžadovat dohodu společných normotvůrců o souvisejících legislativních návrzích, které jsou v současné době předmětem jednání – viz oddíl II.2 výše.

[34] COM(2016) 655 final (14. 10. 2016).

[35] Nařízení (ES) č. 767/2008 (9. 7. 2008).

[36] Nařízení (EU) 2016/794 (11. 5. 2016).

kapacitu pro vypracovávání analýz trestné činnosti ve službách členských států a silnější režim ochrany údajů zajistí nezávislý a účinný dohled nad ochranou údajů.

Jak požaduje Smlouva, činnosti Europolu bude dále kontrolovat Evropský parlament společně s vnitrostátními parlamenty, což ještě zvýší transparentnost a legitimitu této agentury v očích občanů.

Pro minimalizaci negativních dopadů odchodu Dánska z Europolu (na základě výsledků dánského referenda ze dne 3. prosince 2016) byla dne 30. dubna 2017 podepsána **dohoda o operativní spolupráci mezi Europolem a Dánskem**. Jak bylo dohodnuto ve společném prohlášení předsedy Komise Junckera, předsedy Rady Tuska a dánského předsedy vlády Rasmussena ze dne 15. prosince 2016[37], dohoda stanoví zvláštní operativní opatření zajišťující dostatečnou úroveň operativní spolupráce mezi Dánskem a Europolem, včetně výměny operativních údajů a výměn mezi styčnými úředníky, podložené přiměřenými zárukami. Tato dohoda sice nenahrazuje plné členství Dánska v Europolu, tj. přístup k datovým úložištím Europolu nebo plné členství na mezinárodních fórech pro správu Europolu, Dánsko však uznalo pravomoc Evropského soudního dvora a evropského inspektora ochrany údajů a do dánského práva provedlo příslušná pravidla EU pro ochranu údajů[38]. Jak je uvedeno ve společném prohlášení, tato ujednání jsou podmíněna pokračováním členství Dánska v EU a v schengenském prostoru.

Dne 28. dubna 2017 Komise přijala prováděcí rozhodnutí o společných protokolech a datových formátech, které mají podle směrnice EU o jmenné evidenci cestujících[39] používat letečtí dopravci při předávání údajů ze **jmenné evidence cestujících (PNR)** útvarům pro informace o cestujících. Tímto prováděcím rozhodnutím se harmonizují technické aspekty předávání údajů ze jmenné evidence cestujících leteckými dopravci. Dohodnuté datové formáty a přenosové protokoly budou od 28. dubna 2018 povinné pro veškeré předávání údajů ze jmenné evidence cestujících leteckými dopravci útvarům pro informace o cestujících.

Rada dne 25. dubna 2017 formálně přijala novou **směrnici o střelných zbraních**[40]. Členské státy nyní mají 15 měsíců na zavedení požadovaných kontrol nabývání a držení střelných zbraní s cílem zajistit, aby zločinecké skupiny nebo teroristé nezneužívali roztříštěných pravidel v Unii. Dne 28. dubna 2017 dosáhla odborná skupina pro normy znehodnocování střelných zbraní dohody o nových normách znehodnocování v souvislosti s tím, že do července 2017 má být přijato revidované nařízení Komise (EU) 2015/2403. Současné revidované znění usiluje o vyjasnění některých technických norem tak, aby bylo zajištěno správné používání veškerých technických postupů znehodnocování zbraní.

2. Provádění nelegislativních opatření

Rozsáhlý globální útok spáchaný s použitím ransomwaru dne 12. května 2017 vyzdvihl naléhavou potřebu, aby EU a její agentury a členské státy zesílily své kroky v oblasti boje proti rostoucí hrozbě **kyberkriminality**, rovněž se zaměřením na odhalování a odrazování. V reakci donucovacích orgánů na poslední útok hrálo vedoucí úlohu Evropské centrum pro boj

[37] Prohlášení předsedy Evropské komise Jeana-Clauda Junckera, předsedy Evropské rady Donalda Tuska a dánského předsedy vlády Larse Løkke Rasmussena (15. 12. 2016), http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-4398_en.htm

[38] Směrnice (EU) 2016/680 (27. 4. 2016).

[39] Směrnice (EU) 2016/681 (27. 4. 2016).

[40] http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/04/25-control-acquisition-possession-weapons/

proti kyberkriminalitě v rámci Europolu (EC3), přičemž vycházelo z předchozí práce v této oblasti, zejména z kampaně „konec výkupnému“. Při zmírňování této hrozby a při pomoci obětem udržovala skupina EU pro reakci na počítačové hrozby úzké kontakty rovněž s Evropským centrem pro boj proti kyberkriminalitě, bezpečnostními týmy typu CSIRT dotčených zemí, útvary pro boj proti kyberkriminalitě a klíčovými partnery z odvětví. V rámci přezkumu v polovině období jednotného digitálního trhu oznámeného dne 10. května 2017 vyhlásila Komise svůj záměr do září 2017 přezkoumat strategii kybernetické bezpečnosti EU z roku 2013. Tato činnost se zrychluje, aby se stávající zaměření na prevenci rozšířilo tak, že bude klást větší důraz na odhalování a odrazování. Cílem by mělo být omezení pravděpodobnosti kybernetických útoků i jejich dopadu, a to posílením odolnosti a dalším pokrokem ve snažení členských států při budování jejich vnitrostátních kapacit a plném provádění směrnice o bezpečnosti sítí a informací[41]. Potenciál pro počítačovou kriminalitu (a trestnou činnost související s kyberprostorem) je důsledkem nejen systémových a softwarových nedostatků, ale také chování nedostatečně dodržujícího kybernetickou hygienu. Komise nejen posílí mandát Agentury EU pro bezpečnost sítí a informací (ENISA), ale rovněž předloží návrhy na vypracování norem kybernetické bezpečnosti, certifikace a označování, aby byla zajištěna větší kybernetická bezpečnost systémů a zařízení. Zaměří se rovněž na budování kybernetických dovedností a technické kapacity v rámci Unie.

Za současných okolností, kdy existují hrozby pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost, může být **zesílení policejních kontrol** na území členských států, včetně pohraničních oblastí, považováno za nezbytné a odůvodněné v zájmu posílení bezpečnosti v schengenském prostoru. Komise proto dne 2. května 2017 předložila doporučení o přiměřených policejních kontrolách a policejní spolupráci v schengenském prostoru[42]. Doporučení vytyčuje opatření, která by měly státy schengenského prostoru přijmout, aby účinněji využívaly stávající policejní pravomoci k řešení hrozeb pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost. Je-li to nezbytné a odůvodněné, měly by členské státy zintenzivnit policejní kontroly v pohraničních oblastech a na hlavních dopravních trasách. Rozhodnutí týkající se provádění těchto kontrol, jakož i jejich rozmístění a intenzita zůstávají plně v rukou členských států a vždy by měly být přiměřené zjištěným hrozbám. Kromě toho Komise doporučuje, aby všechny členské státy v zájmu řešení hrozeb pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost posílily přeshraniční policejní spolupráci.

V oblasti **ochrany letectví před protiprávními činy** došlo v posledních týdnech k vývoji, když Spojené státy a Spojené království zavedly nová bezpečnostní opatření u letů z řady zemí Blízkého východu, severní Afriky a Turecka a požadují, aby byla větší elektronická zařízení umístěna v odbavených zavazadlech. Na straně EU pokročilo posuzování rizika hrozeb a zranitelných míst v souvislosti s lety ze třetích zemí do EU. V návaznosti na informace, podle nichž se Spojené státy možná chystají přijmout podobná opatření v případě letů z letišť v EU, usnadnila Komise kontakty na politické úrovni, aby bylo možné koordinovat opatření Spojených států a EU. Dne 17. května 2017 proběhne v Bruselu jednání mezi představiteli Spojených států a EU, kteří společně posoudí možná rizika a budou usilovat o jednotný postup při řešení vznikajících hrozeb.

Pokračuje práce Stálého výboru pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI) Rady týkající se příštího **politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti** na období 2018–2021, jež zohledňuje osm prioritních

[41] Směrnice (EU) 2016/1148 (6. 7. 2016).

[42] Komise dne 2. května 2017 v zásadě schválila doporučení o přiměřených policejních kontrolách a policejní spolupráci v schengenském prostoru (C(2017) 2923). K jeho formálnímu přijetí došlo dne 12. května 2017.

hrozeb trestné činnosti, které Komise identifikovala v poslední zprávě o pokroku na cestě k bezpečnostní unii[43]. Očekává se, že dne 18. května 2017 přijme Rada závěry Rady o novém politickém cyklu EU.

V návaznosti na zprávu Komise o pokroku ve zlepšování přeshraničního přístupu vyšetřovatelů trestných činů k **elektronickým důkazům**[44], předloženou Radě pro spravedlnost a vnitřní věci v prosinci 2016, Komise v současnosti dokončuje své posouzení a navrhne další postup v této věci k projednání na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci konaném dne 8. června 2017.

Komise podpořila úsilí, které v této fázi vyvíjí skupina členských států, pokud jde o udržování systému e-CODEX (systému pro přeshraniční justiční spolupráci a digitální přístup k soudnímu řízení). Komise zaznamenala, že tyto členské státy nepovažují uvedené řešení za udržitelné. Členské státy prověřily na úrovni pracovních skupin Rady různé možnosti a dospěly k závěru, že nejlepším místem pro udržování systému e-CODEX a zajištění jeho provozuschopnosti by byla agentura eu-LISA. Komise zahájila hodnocení dopadu různých možností udržování systému e-CODEX s cílem nalézt nejvhodnější řešení. Výsledek tohoto posouzení dopadů bude k dispozici do podzimu 2017.

Výše uvedené přijetí směrnice o střelných zbraních je důležitým krokem k posílení pravidel týkajících se zákonného nabývání a držení střelných zbraní. Komise se rovněž zabývá **nedovoleným obchodováním se střelnými zbraněmi** v rámci EU i mimo její hranice. Dne 16. března 2017 se v Kyjevě konalo odborné setkání u kulatého stolu mezi EU a Ukrajinou o nedovoleném obchodování se střelnými zbraněmi. Jednalo se o první setkání tohoto druhu mezi EU a Ukrajinou v zájmu zlepšení výměny informací v této oblasti. Dne 28. března 2017 se v Tunisu konalo druhé odborné setkání u kulatého stolu mezi EU a Tuniskem o nedovoleném obchodování se střelnými zbraněmi. Pro Ukrajinu i Tunisko byl schválen akční plán, který zahrnuje mise odborníků EU, jež mají hodnotit správní rámec obou zemí, pořádat konference na vysoké úrovni o souvisejících právních předpisech a navrhovat školení, studijní návštěvy a semináře týkající se praktické správy údajů, jakož i operativní spolupráce.

Komise a Evropská služba pro vnější činnost předložily dne 12. května 2017 Radě **společný pracovní dokument o vnější činnosti EU v oblasti boje proti terorismu**, v němž jsou nastíněny prioritní země, oblasti a nástroje pro opatření EU v této oblasti. Tento společný dokument přispívá k diskusi o revizi závěrů Rady z února 2015 o vnějších opatřeních EU v boji proti terorismu[45], a to s cílem přijmout nové závěry Rady na zasedání Rady pro zahraniční věci v červnu 2017.

Ve dnech 16.–17. března 2017 se v Bukurešti uskutečnil první seminář EU a sousedních zemí o **ochraně kritické infrastruktury** (CIP) jako součást rozšiřování vnějšího rozměru

---

[43] COM(2017) 213 final (12. 4. 2017). Osm prioritních hrozeb trestné činnosti identifikovaných Komisí je: kyberkriminalita, drogová trestná činnost, převaděčství migrantů, organizovaná majetková trestná činnost, obchodování s lidmi, nedovolené obchodování se zbraněmi, podvody s DPH a trestné činy proti životnímu prostředí.

[44] Viz pracovní dokument útvarů Komise *Progress report following the Conclusions of the Council of the European Union on improving criminal justice in cyberspace* (Zpráva o pokroku v návaznosti na závěry Rady Evropské unie o zlepšení trestního soudnictví v kyberprostoru) (2. 12. 2016): http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15072-2016-INIT/en/pdf Rada vyzvala ve svých závěrech o zlepšení trestního soudnictví v kyberprostoru ze dne 9. června 2016 Komisi, aby přijala konkrétní opatření, vypracovala společný přístup EU a do června 2017 prezentovala výsledky.

[45] Závěry Rady o boji proti terorismu (9. 2. 2015): http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2015/02/150209-council-conclusions-counter-terrorism/

Evropského programu na ochranu kritické infrastruktury. Kromě zástupců členských států byli mezi účastníky i zástupci osmi zemí východní Evropy a západního Balkánu. Cílem tohoto prvního semináře bylo navázat kontakty a vyměnit si informace o opatřeních a nástrojích na ochranu kritické infrastruktury. Byly zjištěny možné oblasti další spolupráce, včetně společných školení nebo cvičení zaměřených na praktické (operativní) aspekty, studií regionální vzájemné závislosti a vzájemného hodnocení vnitrostátních strategií v oblasti ochrany kritické infrastruktury.

V. ZÁVĚRY

Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby se zaměřily na plnění legislativních priorit v oblasti informačních systémů pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace. Posílí se tím existující systémy a odstraní zjištěné nedostatky v informacích v souladu s potřebami příslušníků pohraniční stráže, pracovníků donucovacích orgánů včetně úředníků celní správy, imigračních úředníků a soudních orgánů, a navíc se tak vytvoří i základ pro větší interoperabilitu těchto systémů.

V návaznosti na sdělení z dubna 2016 o silnějších a inteligentnějších informačních systémech pro ochranu hranic a bezpečnost a s ohledem na doporučení odborné skupiny na vysoké úrovni pro informační systémy a interoperabilitu stanovila Komise nový přístup ke správě údajů pro ochranu hranic a bezpečnost, jímž je dosažení interoperability všech centralizovaných informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace při plném dodržování základních práv. Za tímto účelem a v návaznosti na probíhající legislativní a technickou práci v oblasti informačních systémů předloží Komise v červnu 2017 legislativní návrh na posílení mandátu agentury eu-LISA, který jí umožní uplatňovat tento nový přístup; poté bude co nejdříve následovat legislativní návrh týkající se interoperability. Komise vybízí Evropský parlament a Radu, aby společně jednaly o navrženém dalším postupu. Všechny tři orgány by tak mohly dosáhnout shody na dalším postupu v oblasti interoperability a krocích nezbytných k jejímu dosažení do roku 2020 při plném dodržování základních práv. Uplatňování přístupu zaměřeného na interoperabilitu by pomohlo k účinnější a účelnější správě údajů v EU, jež umožní lépe chránit vnější hranice a posílit vnitřní bezpečnost ku prospěchu všech občanů.